



มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ  
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาดนตรีไทย

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

## 1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคดนตรีไทย

## 2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

## 3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

## 4. ข้อมูลเบื้องต้น

“ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ” ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการรับรอง “สมรรถนะ” ของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมผ่านกระบวนการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับในความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพและได้รับ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สอดคล้องกับสมรรถนะ ประสบการณ์ และความรู้ และสามารถใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนของประเทศ ทั้งที่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพและผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพ ทั้งนี้ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สามารถนำไปเทียบเคียงและเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิและการรับรองอื่นๆ ภายในประเทศและระดับสากล

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับภาคธุรกิจ ภาควิชาการ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง โดยคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ได้กำหนดสาขาวิชาชีพในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพไว้รวมทั้งสิ้น 72 สาขาวิชาชีพ และสถาบันได้ดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมาแล้วตั้งแต่ปี 2556 ถึงปี 2561 รวม 51 สาขาวิชาชีพ ดังนั้น จึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในปี 2562 เพื่อจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม อันจะทำให้มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการจ้างงานได้ตรงตามความต้องการ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยในที่สุด

ดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมมีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาของคนในแต่ละท้องถิ่นที่ถ่ายทอดให้เห็นถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของคนในท้องถิ่น ดนตรีพื้นบ้านมีส่วนช่วยสร้างเสริมความเข้มแข็งของชาวบ้านในชุมชน ทางด้านจิตใจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และระบบสังคมของชุมชนซึ่งเป็นที่มีความค่าต่อท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์สืบทอดต่อไป ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการชุมชนด้านดนตรีท้องถิ่นเข้าสู่ระบบคุณวุฒิวิชาชีพที่มีมาตรฐาน มีความรู้ มีทักษะฝีมือ และวัฒนธรรมที่มีคุณค่าต่อท้องถิ่น เพื่อให้การอนุรักษ์สืบทอดขนบธรรมเนียมเป็นที่ยอมรับและได้มาตรฐาน ต่อไป

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับกลุ่มบุคคลในอาชีพ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง และการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจดนตรี (อาชีพผู้ผลิตเครื่องดนตรีท้องถิ่น, อาชีพนักดนตรีท้องถิ่น) จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างมาตรฐาน สร้างอาชีพให้กับบุคลากรในประเทศต่อไป

## 5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

## 6. ครั้งที่

N/A

## 7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง

สาขาคนตรีไทย

อาชีพช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย ระดับ 8

### 8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

คุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคนตรีไทย 8.1 นักดนตรีไทย ระดับ 2 ถึงระดับ 8 8.2 ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย ระดับ 2 ถึงระดับ 8

### 9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10213	สร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย
10214	เผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างแพร่หลายเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป

### 10. ระดับคุณวุฒิ

#### 10.1 สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมบันเทิง สาขาคนตรีไทย อาชีพช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย ระดับ 8

#### คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ระดับคุณวุฒินี้ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้และทักษะในการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย และเผยแพร่ต่อสาธารณชนจนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป

#### การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ครูช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

#### หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

#### กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ครูช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

#### หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10213 สร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย
- 10214 เผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างแพร่หลายเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป

#### ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

##### 1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 05/11/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
สร้างและยกระดับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพดนตรีไทยให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับระดับสากล	10	ปฏิบัติงานด้านดนตรีไทย	102	ปฏิบัติงานผลิตเครื่องดนตรีไทย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 05/11/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
102	ปฏิบัติงานผลิตเครื่องดนตรีไทย	10213	สร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย	10213	สร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย
				102132	นำเสนอภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยสู่สาธารณชน
		10214	เผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างแพร่หลายเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป	10214	เผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างแพร่หลาย
				102142	มีผลงานทางภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยเป็นที่ยอมรับระดับประเทศขึ้นไป

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10213
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ สร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่  ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

ISCO 7312 ช่างทำเครื่องดนตรีและปรับเสียงดนตรี

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลผู้สร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
102131 สร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย	1. อธิบายแนวคิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างมีเอกลักษณ์เชิงช่าง 2. แสดงผลงานสร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์
102132 นำเสนอภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยสู่สาธารณชน	1. นำเสนอองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างมีประสิทธิภาพ 2. นำเสนอผลงานองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยต่อสาธารณชน	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการสร้างสรรค์การผลิตเครื่องดนตรีไทย
- ทักษะวิธีการเผยแพร่ผลงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ทฤษฎี ประวัติดนตรีไทยเชิงลึก
- สวนศาสตร์ (acoustics) เชิงลึก
- คุณสมบัติของวัสดุต่าง ๆ
- การสร้างสรรค์เชิงอนุรักษ์

#### 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

- (ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)
  - 1. หลักฐานการสร้างสรรค้ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย
- (ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)
  - 1. เอกสารการนำเสนอภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย
- (ค) คำแนะนำในการประเมิน  
ประเมินเกี่ยวกับการสร้างสรรค้ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย
- (ง) วิธีการประเมิน
  - พิจารณาการนำเสนอผลงาน

#### 15. ขอบเขต (Range Statement)

- (ก) คำแนะนำ  
ผู้รับการประเมินจะต้องแสดงความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสร้างสรรค้ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย
- (ข) คำอธิบายรายละเอียด
  - 1) การสร้างสรรค้ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย หมายถึง การพัฒนาการผลิตเครื่องดนตรีไทยเชิงอนุรักษ์ พัฒนา ต่อยอดจากภูมิปัญญาโบราณจนเป็นเอกลักษณ์เชิงช่าง มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเสียงเป็นสำคัญ โดยไม่เสียเอกลักษณ์ของเครื่องดนตรีไทย เป็นผลงานที่มีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้างเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป

#### 16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

#### 17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

#### 18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- 18.1 เครื่องมือการประเมิน
  - 1. แบบประเมินการนำเสนอผลงานนวัตกรรม
  - 2. แบบสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10214
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างแพร่หลายเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่  ปรับปรุง
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

ISCO 7312 ช่างทำเครื่องดนตรีและปรับเสียงดนตรี

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลผู้สร้างสรรค์ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยและเผยแพร่ต่อสาธารณชนจนเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ช่างผลิตเครื่องดนตรีไทย

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
102141 เผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างแพร่หลาย	1. เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยอย่างมีประสิทธิภาพ 2. ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยสู่ผู้อื่น	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์
102142 มีผลงานทางภูมิปัญญา การผลิตเครื่องดนตรีไทยเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป	1. มีผลงานทางภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยไม่ต่ำกว่า 15 ปี 2. ผลงานทางภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยเป็นที่ยอมรับระดับประเทศขึ้นไป	แฟ้มสะสมผลงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการสร้างสรรค์การผลิตเครื่องดนตรีไทย
2. ทักษะวิธีการเผยแพร่ผลงาน
3. ทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ทฤษฎี ประวัติดนตรีไทยเชิงลึก
2. สอนศาสตร์ (acoustics) เชิงลึก
3. คุณสมบัติของวัสดุต่าง ๆ
4. การสร้างสรรค์เชิงอนุรักษ์
5. การถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิตเครื่องดนตรีไทย

#### 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. หลักฐานการเผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. เอกสารการบรรยายวิธีการเผยแพร่ ถ่ายทอดภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการเผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย

(ง) วิธีการประเมิน

- พิจารณานำเสนอผลงาน

#### 15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ผู้รับการประเมินจะต้องแสดงความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- 1) การเผยแพร่ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทย หมายถึง

การเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาการผลิตเครื่องดนตรีไทยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวงการผลิตเครื่องดนตรีไทย ซึ่งกระทำได้โดย การสอนงาน การบรรยายในสถาบันการศึกษา การจัดนิทรรศการ การเป็นบุคคลข้อมูล (Key Personnel) ในงานวิชาการ เป็นการเผยแพร่ผลงานที่มีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศขึ้นไป

#### 16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

#### 17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

#### 18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือการประเมิน

1. แบบประเมินการนำเสนอผลงานนวัตกรรม
2. แบบสัมภาษณ์